

CEZHRANIČNÉ POSKYTOVANIE SLUŽIEB (DOČASNÉ, PRÍLEŽITOSTNÉ) V SLOVENSKEJ REPUBLIKE, VYSIELANIE PRACOVNÍKOV Z INÉHO ČLENSKÉHO ŠTÁTU NA ÚZEMIE SLOVENSKEJ REPUBLIKY A POBYT ZAHRANIČNÝCH OSÔB NA ÚZEMÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Podľa smernice 2006/123/ES o službách na vnútornom trhu, ktorá bola prebratá v Slovenskej republike (ďalej len „SR“) zákonom č. 136/2010 Z. z. môžu zahraničné fyzické a právnické osoby z iných členských štátov EÚ za určitých podmienok, cezhranične poskytovať služby na území SR. Službou je akákoľvek samostatne zárobková činnosť poskytovateľa, ktorý nie je viazaný pracovnou zmluvou a poskytuje službu na komerčnom základe, obvyčajne za odplatu. **V zásade ide o podnikanie fyzickej a právnickej osoby v oblasti služieb.** Cezhranične v SR **nie je možné** poskytovať služby, na ktoré sa uvedený zákon nevzťahuje alebo ich nie je možné cezhranične poskytovať z iných dôvodov, prípadne je možné ich cezhranične poskytovať len v súlade s osobitnými právnymi predpismi (pozri ďalej).

1. Čo je cezhraničné poskytovanie služby v SR ?

Je to dočasné, príležitostné, občasné, nepravidelné, prípadne jednorazové poskytovanie služby (podnikanie) v SR fyzickou alebo právnickou osobou usadenou¹⁾ v inom členskom štáte EÚ²⁾ (štát usadenia) a založenou podľa práva tohto štátu. Ide o časovo ohraničené poskytovanie služieb v SR osobou z iného členského štátu.

- 1) *usadenie sa je faktický sústavný, pravidelne sa opakujúci výkon hospodárskej činnosti/podnikania poskytovateľom služby na trvalom základe, na neurčitý čas, prevažne prostredníctvom stabilnej infraštruktúry (kancelárie, prevádzkareň, sídlo, ústredie...), odkiaľ sa skutočne poskytovanie služby/podnikateľská činnosť riadi, resp. vykonáva. (fyzická osoba - štátny príslušník iného členského štátu alebo právnická osoba založená podľa práva iného členského štátu, ktorá má sídlo, ústredie alebo hlavné miesto podnikateľskej činnosti na území SR alebo iného členského štátu).*
- 2) *iný členský štát EÚ ako SR;*

2. Aký je časový rozsah cezhraničného poskytovania služby ?

Časový rozsah cezhraničného poskytovania služby môže byť rôzny v závislosti od charakteru poskytovanej služby. Je ohraničený dobou určitou, ktorej dĺžka je spravidla vopred známa. Za cezhraničné poskytovanie služby možno považovať napr. príležitostný predaj tovaru, poskytnutie kozmetických, kaderníckych služieb, montáž, opravu určitého zariadenia, vykonanie krátkodobého kurzu, ale aj výstavbu jedného rodinného domu, či hotela a pod. Dočasná a príležitostná povaha činnosti je definovaná časovým úsekom (týždňový, mesačný resp. ročný výkon činnosti), alebo činnosťou (jeden, dva projekty, prípadne aj viac projektov).

3. Kto môže cezhranične poskytovať služby v SR?

Každá zahraničná fyzická osoba, ktorá je štátnym príslušníkom členského štátu alebo zahraničná právnická osoba založená podľa práva iného členského štátu, ktorá má sídlo, ústredie alebo hlavné miesto podnikateľskej činnosti v tomto štáte, v ktorom poskytuje služby trvale, na neurčitý čas (štát usadenia), na základe a v rozsahu oprávnenia na poskytovanie týchto služieb, ktoré vydal príslušný orgán štátu usadenia. (Podmienky cezhraničného poskytovania služby v SR sú uvedené v 6. bode).

4. Aké sú hlavné znaky pre rozlíšenie cezhraničného poskytovania služby od trvalého poskytovania služby v SR?

Rozhodujúcimi faktormi pre určenie, či ide o cezhraničné poskytovanie služby alebo trvalé poskytovanie služby je čas trvania, kontinuita, periodicitu, početnosť poskytovanej služby, prípadne charakter služby, či infraštruktúra. Každá služba sa posudzuje individuálne. V prípade naplnenia znakov trvalého poskytovania služby, ako je jeho sústavnosť, pravidelnosť, stabilná infraštruktúra, väzba na stálu prevádzkareň, stále získavanie zákazníkov/príjemcov služieb, stabilný nepretržitý profesionálny výkon

činnosti a pod. musí poskytovateľ služby získať oprávnenie od príslušného orgánu SR (uznanie odbornej kvalifikácie, prípadne získanie európskeho profesijného preukazu alebo samotného oprávnenia).

5. Ktoré služby je možné poskytovať cezhranične v SR?

V zásade je možné poskytovať cezhranične všetky služby s výnimkou tých, na ktoré sa zákon č. 136/2010 Z. z. **nevzťahuje** a s výnimkou služieb, ktorých charakter **neumožňuje** cezhraničné poskytovanie služieb (pozri ďalej 5.2.) alebo ich je možné cezhranične poskytovať len v súlade s podmienkami stanovenými v právnych predpisoch SR, prípadne právnych aktoch Spoločenstva.

5.1. Zákon sa nevzťahuje na služby:

- a) nehospodárskeho charakteru poskytované vo všeobecnom záujme (napr. výchova a vzdelávanie I., II. stupňa/§ 19 až 22 zákona č. 245/2008 Z. z. školský zákon, reštaurátorstvo/zákon č. 200/1994 Z. z. o Komore reštaurátorov...)
- b) finančné (napr. bankové služby/zákon č. 483/2001 Z. z., služby v oblasti poskytovania úverov/zákon č. 258/2001 Z. z., služby investičných fondov, vrátane poradenstva/zákon č. 594/2003 Z. z., služby starobného dôchodkového sporenia/zákon č. 43/2004 Z. z., poisťovníctvo a pod.)
- c) elektronické komunikačné (zákon č. 610/2003 Z. z.)
- d) agentúr dočasného zamestnávania (zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti)
- e) zdravotnej starostlivosti (napr. zákony č. 576/2004 Z. z., č. 577/2004 Z. z., č. 580/2004 Z. z.)
- f) audiovizuálne služby, multimediálne služby a služby rozhlasového vysielania (zákony č. 308/2000 Z. z., č. 305/2005 Z. z.)
- g) sociálne služby súvisiace so sociálnym ubytovaním, starostlivosťou o deti a podporou rodín a osôb v trvalej alebo dočasnej núdzi (zákon č. 448/2000 Z. z.)
- h) súkromné bezpečnostné služby (zákon č. 473/2005 Z. z.)
- i) služby notárov a súdnych exekútorov (zákony č. 323/1992 Zb., č. 233/1995 Z. z.)
- j) služby prevádzkovania dráhovej, leteckej, cestnej a námornej dopravy (zákony č. 514/2009 Z. z., 143/1998 Z. z., č. 168/1996 Z. z., č. 338/2000 Z. z.)
- k) prevádzkovanie hazardných hier (zákon č. 171/1995 Z. z.)

5.2. Pri nižšie uvedených službách spravidla ide o služby, ktoré nie je možné poskytovať dočasne/príležitostne, ale len na trvalom základe alebo sa pri ich cezhraničnom poskytovaní uplatňujú pravidlá osobitných právnych aktov EÚ, ktoré majú prednosť pred smernicou o službách dotknuté.

- a) poštové služby (zákon č. 507/2001 Z. z.),
- b) služby v oblasti energetiky (zákony č. 656/2004 Z. z., 657/2004 Z. z.),
- c) odber, využívanie a používanie vody (zákon č. 364/2004 Z. z.),
- d) vypúšťanie odpadových vôd do recipienta (zákon č. 364/2004 Z. z.),
- e) dodávka pitnej vody verejným vodovodom (zákon č. 442/2002 Z. z.)
- f) nakladanie s odpadom (zákon č. 223/1991Zb),
- g) odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd verejnou kanalizáciou (zákon č. 364/2004 Z. z.),
- h) overovanie určených meradiel a úradné merania (zákon č. 142/2000 Z. z.)

5.3. Služby advokátov a služby audítorov

je možné poskytovať cezhranične v SR len za podmienok uvedených v osobitných predpisoch (zákony č. 586/2003 Z. z. o advokácii, č. 540/2007 Z. z. o audítoroch, audite a dohľade nad výkonom auditu).

6. Za akých podmienok je možné cezhranične poskytovať služby v SR?

6.1. Držiteľ oprávnenia na poskytovanie služieb, ktoré mu vydal príslušný orgán štátu usadenia musí zistiť, či služba, ktorá sa má poskytnúť cezhranične na území SR, nie je **regulovaným povolaním, či regulovanou odbornou činnosťou** (ďalej „regulované povolanie“).

(Regulovaným povolaním je také povolanie, pre ktorého výkon sú právnymi predpismi SR stanovené požiadavky na odbornosť, t. j. kvalifikačné predpoklady, prípadne aj iné predpoklady, bez ktorých nemôže osoba toto povolanie vykonávať (napr. stupeň a odbor vzdelania, prax, bezúhonnosť, zdravotná spôsobilosť, poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú výkonom služby a pod.)

Pokiaľ služba nie je regulovaná v SR poskytovateľ môže začať poskytovať služby na území SR. V prípade, ak služba je v SR regulovaná ohlási začatie poskytovania služby jednotnému kontaktnému miestu (www.eu-go.eu) alebo priamo príslušnému orgánu, ktorý vydáva v SR oprávnenie na výkon služby.

6.2. Ak povolanie (služba) je v SR regulované, občan členského štátu, ktorý splnil podmienky uvedené v 3. bode, môže cezhranične poskytovať rovnaké služby na území SR bez uznania odbornej kvalifikácie, ak

- a) toto povolanie je v členskom štáte, v ktorom poskytoval služby regulovaným povolaním alebo je regulované vzdelávanie a odborná príprava vyžadovaná na výkon príslušného povolania alebo
- b) vykonával toto povolanie najmenej jeden rok počas predchádzajúcich desiatich rokov v členskom štáte, ktorý toto povolanie nereguluje.

Poskytovateľ služieb má právo na dočasnú registráciu v registri komory alebo v inej obdobnej organizácii podľa osobitných predpisov⁵⁾.

5) Napríklad § 15a zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov.

6.3. Poskytovateľ služby je povinný pri cezhraničnom poskytovaní služby, ktorá je v SR regulovaným **povolaním pred jej prvým poskytnutím predložiť**

1. Vyhlásenie o poistení zodpovednosti pri výkone služby, pokiaľ sa pre danú službu vyžaduje
2. ďalej predložiť

- a) kópiu dokladu totožnosti,
- b) osvedčenú kópiu dokladu o odbornej kvalifikácii,
- c) doklad o poskytovaní služieb (prax), ak ide o poskytovateľa služieb podľa bodu 6.2. písm. b),
- d) doklad o oprávnení poskytovať služby rovnakého druhu vydaný príslušným orgánom členského štátu a doklad o tom, že poskytovanie služieb nie je poskytovateľovi obmedzené alebo zakázané,
- e) potvrdenie o tom, že poskytovateľovi služieb nebol dočasne alebo trvale pozastavený výkon povolania, a tiež, že nebol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, ak ide o povolania v oblasti bezpečnosti, zdravotníctva alebo výchovy a vzdelávania.

Doklady je potrebné predložiť príslušnému orgánu v určitom časovom predstihu pred zamýšľaným dňom prvého poskytnutia služby v SR. Ak dôjde počas výkonu služby k zmene skutočností preukazovaných dokladmi podľa písm. a) až e) je poskytovateľ služby povinný do 8 dní písomne oznámiť zmenu a predložiť o tom doklad.

Pri poskytovaní služieb, pri ktorých môže dôjsť k ohrozeniu zdravia a bezpečnosti príjemcu služby príslušný orgán SR môže požadovať aj prípadné vykonanie skúšky.

Poskytovateľ služby môže požiadať domovský príslušný orgán alebo jednotné kontaktné miesto (www.eu-go.eu) s cieľom získať Európsky profesijný preukaz (čl. 4c) a 4d) smernice 2005/36/ES

o uznávaní odborných kvalifikácií). Príslušný orgán vydá preukaz, ak nejde o službu, pri ktorej dochádza k ohrozeniu bezpečnosti a zdravia. V opačnom prípade postúpi žiadosť príslušnému orgánu v členskom štáte, do ktorého sa poskytovateľ mieni premiestniť (týka sa zatiaľ 5 služieb ako sú zdravotná sestra, farmaceut, fyzioterapeut, horský vodca a realitný agent).

Ministerstvo hospodárstva SR
Odbor európskych záležitostí a vnútorného trhu
Tel. + 421 2 48542414, + 421 2 48542405, +421 2 48542409